

LISABOA HOUBRECHTS / LAGESTE VAKE POES; OF HOE GOED VERDWEEN

Dinsdag 14 mei om 20u - Duur: 105 min. zonder pauze
Inleiding om 19u15 door Hildegard De Vuyst

Over de voorstelling

Lisaboa Houbrechts schrijft en encsceneert een familie-epos dat drie generaties overspant. Ze blikt terug op het tijdsgewricht van haar grootouders, haar ouders en haar eigen generatie. Ze gaat op zoek naar hoe het kleine met het grote, het intieme met het politieke en het verleden met het heden is verweven. Centraal staat een meisje van twaalf jaar dat aan het eind van een lange geschiedenis staat en in de verborgen trauma's van het verleden duikt. Lisaboa Houbrechts werkt het verhaal uit in beeld, tekst en muziek.

De twaalfjarige Kleindochter Aller Kleindochters blikt terug in het verleden van haar grootvader aan vaders kant. Zijn kindertijd, de oorlog, het seksueel misbruik in de broederschool, de Duitse bezetting, en het wrede huwelijk met Moeke Poes.

Met haar magische verschijning tracht de Kleindochter Aller Kleindochters zich door de poel van herinneringen te slepen om de kinderen uit het verleden te bezoeken. Het geweld dat kinderen wordt aangedaan, bepaalt het geweld van morgen. Lisaboa Houbrechts stelt de vraag hoe geweld in de intieme kring zich verhoudt tot het geweld van de geschiedenis.

'Vake Poes; of hoe God verdween' vertelt het verhaal van een familiale zenuwzinking waarbij Vake Poes en zijn zoon hun geloof opofferen en Jezus aan het Kruis nagelen. Dit tot grote wanhoop van Moeke Poes die haar familie vroom en rein wil houden in een wereld die in de jaren '70 steeds seculierder wordt.

Lisaboa Houbrechts vervaecht fragmenten van de Johannespassie van Bach met eigen teksten, ze verbindt Bach met hedendaagse elektronische muziek en al de klankmogelijkheden van een accordeon. Ze zoekt een vorm voor het onzegbare; hoe de dood van Jezus zich verbindt met het geheime lijden van hen die getekend zijn door trauma.

Voor deze groots opgezette vertelling werkt Lisaboa Houbrechts samen met spelers, zangers en muzikanten van alle leeftijden. Van kinderen over jongvolwassen performers tot enkele gevestigde theatermonumenten. Ze bouwt een voorstelling vol magie en poëzie waarin de kinderen van vandaag spelen met de jonge versies van hun ouders en grootouders.

Uit een interview met Lisaboa Houbrechts

Met 'Vake Poes' grijpt de theatermaakster voor het eerst terug naar een persoonlijke geschiedenis. Het begon allemaal met een herinnering uit haar kindertijd. "Ik was dertien en keek met mijn grootvader naar de inauguratie van paus Benedictus XVI. Plots trok hij bleek weg, stond op en begon tegen de tv te schreeuwen: "Kinderverkrachters!" Dat beeld maakte veel indruk, zonder dat ik de betekenis ervan goed begreep."

Joseph Ratzingers pausschap werd gegijzeld door een stortvloed aan getuigenissen over seksueel misbruik in de kerk. De impact op Houbrechts' grootvader was groot. Gaandeweg begreep de theatermaakster waarom ze nooit katholiek onderwijs had mogen volgen en waarom haar diepgelovige grootmoeder haar stiekem op de fiets meenam naar de mis, op voorwaarde dat ze er thuis niks over vertelde. "Als koorknaapje op een katholieke school werd mijn grootvader ooit geconfronteerd met misbruik door een broeder. Of het hemzelf of een van zijn klasgenootjes is overkomen, is niet helemaal duidelijk. Zijn verhalen daarover zijn zeer ambigu, zeker sinds zijn geheugen achteruitgaat. Hij heeft er in elk geval een trauma en een diepe afkeer voor het geloof aan overgehouden. Voor het stuk heb ik ook getuigenissen gelezen uit de zaak-Vangheluwe en daarin komt vaak hetzelfde beeld terug: hoe Jezus vanop zijn kruis aan de muur het misbruik liet begaan, tot ongeloof en woede van de jonge slacht-

offers. In de voorstelling hebben we zo'n kleine Jezus op het podium gehangen. De kindacteurs roepen hem ter verantwoording: "Als jij echt bestaat, waarom help je ons dan niet?"

Het wordt zeker geen rechtlijnige autobiografische vertelling, benadrukt Houbrechts. "Feiten worden surrealistisch met fictie vermengd, 'want zo kom je soms dicht bij de waarheid'. Zo schreef ze haar eigen generatie in het stuk bij monde van een twaalfjarig meisje dat door de brokstukken van haar grootvaders herinneringen terug naar de jaren 1940 reist, op zoek naar heling. "In mijn jeugd heb ik die religieuze verhalen gemist. Zeker toen ik begon te reizen naar India, Jeruzalem en Turkije werd mijn hang naar spiritualiteit nog groter. Verdringing is iets oerVlaams, maar daardoor wordt een geheim des te aantrekkelijker. In het stuk wil Vake Poes Jezus aan het kruis nagelen om de cyclus van seksueel geweld te doorbreken, terwijl zijn kleindochter net een notie van het goddelijke wil herstellen. In het passieverhaal van Bach komt dat basisconflict mooi samen. Enerzijds verhaalt het over de vernedering van Jezus, anderzijds is de muziek zo verheven dat je bijna onmiddellijk gaat geloven in iets hogers." Bron: De Standaard

In de pers

"Regisseur Lisaboa Houbrechts toont in Vake Poes nog maar eens dat ze de grote zaal kan bedwingen en bespelen met een bij momenten huiveringwekkend mooi én pijnlijk 'Vake Poes'." ★★★★★ Focus Knack

"Dit is, meer dan opera, muziektheater. Nijpende theaterdialogen gaan over in dans en verstilde beeldpoëzie. De Johannespassie klinkt verheven, dankzij de solisten van Opera Vlaanderen en de bezwerende zanger-danser Boule Mpanya." ★★★★★ De Standaard

Credits

Tekst/regie: Lisaboa Houbrechts | Aria's/koralen/recitatieven: J. S. Bach | Muzikale leiding/arrangementen: Pedro Beriso | Met: Alberto Martinez, Boule Mpanya, Eddie Dumont, Elisa Soster / Eriko Hashimoto / Lissa Meyvis, Elsie de Brauw, Ferre Vereecken, Jules Dorné, Lanse Duym, Pieter Ampe, Philippe Thuriot, Stefaan Degand, Wolf De Graeve, Zofia Hanna / Lucy Gibbs / Kadi Jürgens | Arrangementen voor accordeon en tenor: Philippe Thuriot | Compositie/realisatie muziescore: Bert & Stijn Cools (granvat) | Scenografie/poppen: Filip Peeters | Kostuumontwerp: Oumar Dicko | Lichtontwerp: Fabiana Piccioli | Dramaturgie: Hildegard De Vuyst | Muziekdramaturgie: Piet De Volder | Orkest (opname): Orkest Opera Ballet Vlaanderen | Lichttechniek: Bennert Vancottem | Geluidstechniek/opname: Brecht Beuselinck | Uitvoering kostuums: Oumar Dicko i.s.m. kostuumatelier Toneelhuis (Kathleen Van Mechelen, Kasia Mielczarek, Liezelot Osselaer, Monique Van Hassel) | Uitvoering decor/poppen: Filip Peeters i.s.m. atelier FroeFroe (Marc Maillard) | Stage regie-assistentie: Lieselot Siddiki | Fotografie: Kurt Van der Elst | Productie: laGeste | Coproductie: Opera Ballet Vlaanderen (BE), Toneelhuis (BE), Le Phénix Scène nationale de Valenciennes (FR), MC 93 (FR), Opéra de Lille (FR), Holland Festival (NL) | Met dank aan De School van Gaasbeek | Met steun van Stad Gent, de Vlaamse Overheid, de Tax Shelter maatregel van de Belgische Federale Overheid via Flanders Tax Shelter

SNEAK PEAK SEIZOEN 24-25

Met deze wondermooie productie sluiten het theaterseizoen '23 – '24 af.

Noteer alvast zaterdag 19 oktober 2024 in jouw agenda. Niemand minder dan **FC Bergman** komt met haar nieuwste voorstelling!

En ook **Needcompany** en **Stefaan Van Brabandt** zijn van de partij.

Benieuwd naar het volledige seizoen? Kom op vrijdag 7 juni naar **TOUT COURT** van 17u tot 22u30 en geniet van smakelijke hapjes theater, dans en muziek in de binnentuin van De Spil.

Op verrassende plekjes in het gebouw kan je binnen gluren in een mini-theatertje of even tot rust komen bij een podcastinstallatie. Niets is wat het lijkt op deze bijzondere avond. Een glasbol op onze koer? Een woonwagen in de voortuin? Loopt daar nu een kip?

En als je het bos niet door de bomen ziet, dan leiden de programmatoren je heel graag door het programma tijdens een mini-date.